

ELİNİN HAMURU İLE

ADANA FOTOĞRAF AMATÖRLERİ DERNEĞİ KADIN ÇALIŞMA BİRİMİ PROJESİ
8 MART DÜNYA EMEKÇİ KADINLAR GÜNÜ

ADANA FOTOĞRAF AMATÖRLERİ DERNEĞİ
Adana Amateur Photographers Society

1979

AFAD

ADANA FOTOĞRAF AMATÖRLERİ DERNEĞİ

Adana Amateur Photographers Society

Yayın Kurulu

Murat TAHİROĞLU (Y. K. Bşk.)
Muhittin YÜCELİ (Y. K. Bşk. Yrd.)
Sinem YETİKER (Sayman)
Mahmut ALTUN (Sekreter)
Ertuğrul AY (Üye)
Fatoş İNKAYA (Üye)
Y. Murat DOĞAN (Üye)

Tasarım

Muhittin YÜCELİ

İsim sırasına göre sıralanmıştır.

Adana / 7 Mart 2026

Tüm hakları saklıdır.

Bu yayının hiçbir bölümü, fotoğraf sahiplerinden yazılı izin alınmaksızın çoğaltılamaz,
yayımlanamaz veya herhangi bir şekilde kullanılamaz.
Fotoğraflara ilişkin telif hakları ve doğabilecek hukuki sorumluluk, ilgili fotoğrafçıya aittir.

Sevgili Sanatseverler,

Elinizde (veya ekranınızda) tuttuğunuz bu seğki, sadece 54 fotođrafęının vizöründen süzölen karelerin bir toplamı değildir. Bu katalog; toplumsal önyargılara, kemikleşmiş kalıplara ve "kadın yapamaz" denilen her alana sanatın diliyle verilmiş güçlü bir cevaptır.

"Elinin hamuru ile..." diye başlayan o eski ve kısıtlayıcı deyiş, bu sergiyle birlikte gerçek bir dönüşüme uğruyor. Biz bu projeyle; o ellerin sadece hamura değil, motor yağına, inşaat demirine, direksiyona ve üretimin en sert çarklarına nasıl ustalıkla dokunduğunu belgelemek istedik.

Sanayinin gürültüsünden şantiyelerin tozuna, atölyelerin terinden sahanın gerçekliğine kadar; kadınların varlık gösterdiği her an, aslında birer sanat eseridir. AFAD olarak, Yüređir Belediyesi ile omuz omuza vererek hayata geçirdiğimiz bu projede amacımız; görünmeyeni görünür kılmak ve emeğin cinsiyeti olmadığını bir kez daha hatırlatmaktır.

Bu katalogda yer alan her fotoğraf; bir kadının azmini, bir yuvanın yükünü sırtlanışını ve toplumun ona biçtiği rollerin çok ötesine geçişini anlatıyor. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle hazırladığımız bu özel çalışmanın, bakış açılarımızda yeni pencereler açmasını diliyorum.

Kalıpları kıran, alın teriyle dünyayı güzelleştiren tüm kadınlara saygıyla...

Saygı ve Sevgilerimle
Murat TAHİROĞLU
AFAD Yönetim Kurulu Başkanı

ELİNİN HAMURU İLE PROJE SERGİSİ

Adeviye İNANDI
Ali LOĞOĞLU
Alican CÖMERTPINAR
Altan M. DAĞYIKAN
Arslan KÖLE
Ayfer PAZARBAŞI
Aysun MAMAK
Cüneyt SİĞİN
Çağatay BAŞ
Ebru GÜNDÜZ
Esra AKTAŞ
Fatma BOLAT
Fatoş İNKAYA
Filiz CÖMERTPINAR
Gizem HARNUPDALI
Gözde MENEVŞEOĞLU
Gülbin AKA
Günaydın GÜNDEŞ
Halil ÇELEBİ
Haluk AKBAŞ
Huriye CİNGÖZ
Hülya AKÇAL
İrfan GİZER
İtir ÇALIK
İzzettin ÇAMURDAN
Leyla ŞEKER
Mahir AKKAYA

Mansur BOZGÜNEY
Mehmet Emin ÖZDEMİR
Merve ERDEM ESER
Merzuka DOĞAN
Muhammet Emin ÖZDEMİR
Murat GÜLTEKİN
Murat KARADEMİR
Mustafa SONAL
Nagihan ÖNAL ÇAKICI
Nâme İmren TEKİN
Necla MÖNÜR
Nilüfer YELOĞLU
Ömer Fatih ÇELİK
Özlem BÂR
Öznur TEZE
Raife ERİS
S. Faruk ERTAN
Sabriye KOCATÜRK SEL
Saliha KIRICI
Selma VERGİLİ
Serap ÜNAL
Sinem YETİKER
Turan DÖNMEZ
Vedat KOCAARSLAN
Yasemin YAĞMURCU
Zeynep POLAT
Zümrüt CEBEL

Proje Sorumlusu
Fatoş İNKAYA

Elinin Hamuru ile: Bir Başkaldırı ve Belge Hikâyesi

"Elinin hamuruyla..." dediler; biz o sözden kendimize yepyeni bir yol yaptık.

"Elinin Hamuru ile" projesi, sadece bir sergi hazırlama fikriyle değil, derin bir merak ve güçlü bir itirazla başladı. Merakımız; şehrin gürültülü atölyelerinde, devasa şantiyelerinde ve direksiyon başındaki o tozlu yollarında "görünmez" kılınan kadınların hikâyeleriydi. İtirazımız ise; kadının emeğini sadece belli alanlara hapsetmeye çalışan o eski zihniyeteydi.

Bu sergi için 54 fotoğrafçı dostumuzla yola çıkarken kadrajımızı alışılmışın dışına çevirdik. Kadınların yapamaz denilen, zor görülen, "erkek işi" sayılan alanlarda nasıl var olduğunu, nasıl bir güçle ürettiğini fotoğrafladık. Kadınların ellerindeki o "hamur"un; yeri geldiğinde motor yağına, yeri geldiğinde inşaat tozuna, yeri geldiğinde ise nasırlı bir emeğe nasıl dönüştüğüne şahitlik ettik. Her deklanşör sesinde, bir kadının "ben de buradayım" diyen sessiz ama vakur duruşunu kaydettik.

Biz bu çalışmada sadece "çalışan kadınları" çekmedik; toplumsal bir devrimi belgeledik. Şantiyenin tozunda geleceği inşa edenlerin kararlılığından, bir tamirhanenin karanlığını emeğiyle aydınlatan ustanın enerjisine kadar her anın kutsallığına odaklandık.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde objektifimize yansıyan her kare, kalıpları kıran cesaretin ve eşitliğin güçlü bir ifadesidir. Bu yolculukta bize eşlik eden 54 fotoğrafçımıza, hikâyelerini tüm samimiyetleriyle bizimle paylaşan emekçi kadınlarımıza ve AFAD ailemize teşekkürlerimi sunuyorum.

Dilerim bu katalogda karşınıza çıkan her fotoğraf, zihninizdeki sınırları bir daha geri gelmemek üzere yıkar. Çünkü biliyoruz ki emek cinsiyet tanımaz; alın terinin rengi her yerde aynıdır.

Saygılarımla,

Proje Sorumlusu
AFAD Kadın Çalışma Birimi
Fatoş İNKAYA

Adeviye İNANDI

Ali LOĞOĞLU

Alican CÖMERTPINAR

Altan M. DAĞYIKAN

Arslan KÖLE

Ayfer PAZARBAŞI

Aysun MAMAK

Cüneyt SİĞİN

Çağatay BAŞ

Ebru GÜNDÜZ

Esra AKTAŞ

Fatma BOLAT

Fatoş İNKAYA

Filiz CÖMERTPINAR

Gizem HARNUPDALI

Gözde MENEVŞEOĞLU

Gülbin AKA

Güanydın GÜNDEŞ

Halil ÇELEBİ

Haluk AKBAŞ

Huriye CİNGÖZ

Hülya AKÇAL

Itır ÇALIK

İrfan GİZER

İzzettin ÇAMURDAN

Leyla ŞEKER

Mahir AKKAYA

Mansur BOZGÜNEY

Mehmet Emin ÖZDEMİR

Merve ERDEM ESER

Merzuka DOĞAN

Muhammet Emin ÖZDEMİR

Murat GÜLTEKİN

Murat KARADEMİR

Mustafa SONAL

Nagihan ÖNAL ÇAKICI

Nâme İmren TEKİN

Necla MÖNÜR

Nilüfer YELOĞLU

Ömer Fatih ÇELİK

Özlem BAR

Öznur TEZE

Raife ERİS

Sabriye KOCATÜRK SEL

Saliha KIRICI

Selma VERGİLİ

Serap ÜNAL

Sinem YETİKER

S. Faruk ERTAN

Turan DÖNMEZ

Yasemin YAĞMURCU

Zeynep POLAT

Zümrüt CEBEL

1979

AFAD

İletişim

+0 530 661 86 06

www.afad.org.tr

Ziyapaşa Mah. 67087 Sokak Saadet Apt.No:45/A
01140
Seyhan - Adana